

GEHEIM

vN1/10427

MP
TE
admiral
4

Land : Nieuw-Guinea.

Onderwerp : Enige gegevens betreffende westelijk Nieuw-Guinea.

Referenties :

Datum van waarneming : Tweede helft november 1962.

Bron : Nederlander wiens betrouwbaarheid vooralsnog niet bekend is en die sub-source gedurende vele jaren kent.

Sub-source : Vooraanstaand Papoea-nationalist.

Opmerkingen :

Mede verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Professor Dr. J.E. de QUAY
Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

GEHEIM

GEHEIM

Nieuw-Guinea

ENIGE GEGEVENS BETREFFENDE WESTELIJK NIEUW-GUINEA

Uit recente gegevens uit westelijk Nieuw-Guinea blijkt grote ongerustheid van de Papoea bevolking met betrekking tot de toekomst en de naleving van het te New York gesloten akkoord door de Indonesiërs, aangezien deze uit alles laten blijken, dat ze niets voor algemene verkiezingen in 1969 voelen. De omvang van de anti-Indonesische stemming in de hier navolgende steden kan percentsgewijs als volgt gesteld worden:

Hollandia	90%	Biak	95%
Merauke	95%	Seroei	15%
Sorong	70%	Kaimana	20%
Ina Watan	85%	Sarmi	90%
Fak-Fak	25%	Kenjem	90%

Bij de anti-Indonesische bevolkingsgroepen leeft het plan om op zeer korte termijn (in 1963) demonstraties voor zelfbeschikking te doen plaats vinden, voordat de Indonesiërs daartoe de gelegenheid onmogelijk maken. Tot dit doel zijn reeds enige duizenden Papoea vlaggen aangeschaft. De reden waarom de Papoea bevolking zich tot dusverre rustig heeft gehouden ligt volgens subbron niet in het feit, dat men pro-Indonesisch is, maar in het dringende verzoek van de Nederlanders geen moeilijkheden te maken. Subbron verwacht echter dat dit niet lang meer zal duren, aangezien de gemoederen zeer in beroering zijn geraakt door het feit, dat zelfs pro-Indonesische nationalistes als Silas PAPARE in Djakarta gevangen zijn gezet. PAPARE is begin november j.l. in New York met de Papoea leiders WOMSIWOR en TANGAGHMA overeen gekomen, dat eerst de Papoea's uit Indonesië zouden terugkeren en daarna speciaal uitgekozen Indonesiërs in Nieuw-Guinea zouden worden toegelaten. Djakarta heeft echter dit plan van PAPARE afgewezen en in plaats daarvan 10.000 zwaar gewapende zoge-

GEHEIM

GEHEIM

zogenaamde burgermilitairen naar westelijk Nieuw-Guinea gezonden. Reeds in oktober 1950 had PAPARE tijdens de conferentie over Nieuw-Guinea in Den Haag met enige Papoea leiders afgesproken, dat hij bij de Indonesiërs en de anderen bij de Nederlanders zouden aandringen om hun lang voor 1970 onafhankelijkheid te verlenen. Tijdens bovengenoemde ontmoeting in New York herinneren WOMSIWOR en TANGAGHMA hem aan deze afspraak. Bij het nakomen van deze afspraak werd hij, zoals reeds gezegd, in Djakarta gearresteerd. Door dit gebeuren zijn de Papoea's niet erg hoopvol ten aanzien van de toekomst. Ze durven echter het risico van de gewapende opstand nog niet aan, omdat ze zich realiseren, dat de Indonesiërs deze bloedig zullen neerslaan en ze bovendien niet zelf over wapens beschikken.

WOMSIWOR, die als niet pro-Nederlandse nationalist bekend staat en voor verschillende grote Japanse maatschappijen zaken doet, staat in Djakarta goed aangeschreven. Het is niet uitgesloten, dat men WOMSIWOR een gouverneurszetel zal aanbieden. Volgens Ruslan ABDULGANI zou SUKARNO in zijn verklaring van medio 1961, dat hij reeds een gouverneur van Nieuw-Guinea had benoemd, vermoedelijk WOMSIWOR bedoeld hebben.

Dat de Indonesiërs bovengenoemde leiders als JOUWE en KASIEPO gaarne aan hun zijde hebben, blijkt uit toenaderingspogingen door vertrouwensmannen als de Indonesiër HULISELAN en de Indo-PAPOEA Jan de WIT, waarbij het argument gebruikt werd, dat Indonesië hun welgezind zou zijn en Nieuw-Guinea zonder hen geen Nieuw-Guinea. Het antwoord van genoemde Papoea leiders luidde echter afwijzend, omdat zij de Indonesische politiek niet in overeenstemming met hun ideaal van een onafhankelijk Nieuw-Guinea achtten, waarbij zij onder meer verwezen naar het formulier, dat de Papoea studenten die in Djakarta verder willen studeren moeten ondertekenen en waarin onder anderen staat, dat ze Indonesië als hun vaderland erkennen en de rood-witte vlag als hun vlag. Teneinde hun aanhangers in Nieuw-Guinea vrije voorlichting te kunnen geven, zijn ze begonnen een krantje uit te geven.

GEHEIM

Tweede helft november 1962.